

Role sestry při stanovení diagnózy srdečního selhání

Zuzana Hauserová, Dominik Jenča
Klinika kardiologie IKEM, Oddělení srdečního selhání

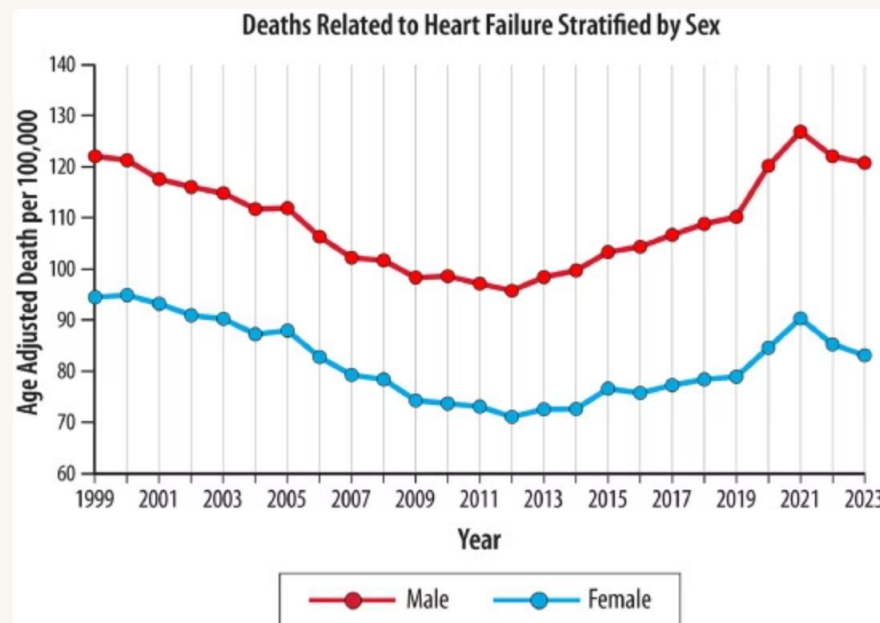
Srdeční selhání – definice

Srdeční selhání je klinický syndrom, který vzniká v důsledku strukturálního nebo funkčního postižení srdce. Projevuje se charakteristickými symptomy a klinickými příznaky.

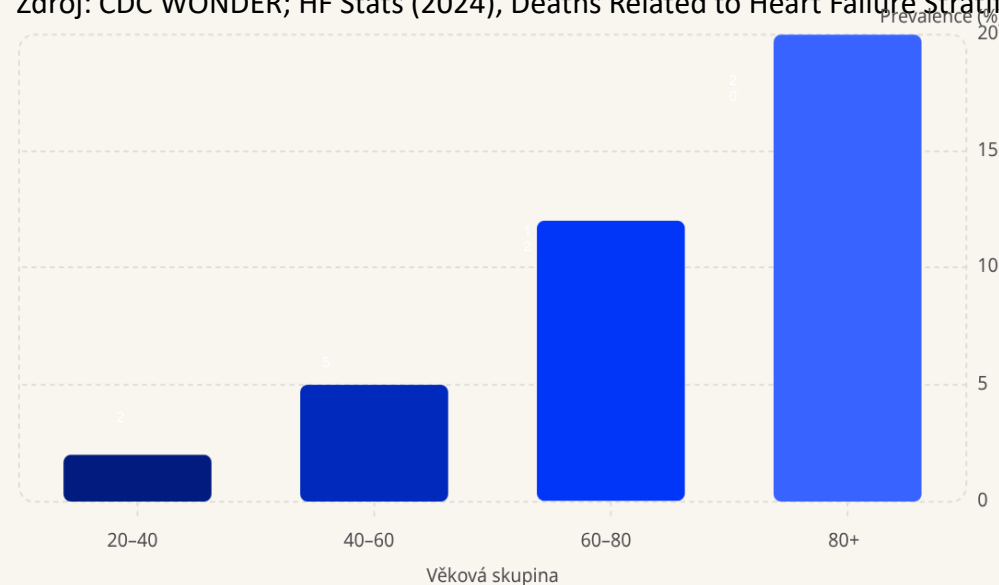
Klíčem ke správné diagnóze je identifikace příznaků a srdečního postižení.

Chronické srdeční selhání (CHSS)

Zdroj: CDC WONDER; HF Stats (2024), Deaths Related to Heart Failure Stratified by Sex

Prevalence CHSS strmě roste s věkem
— postihuje až **20%** lidí nad 80 let

Závažné kardiovaskulární onemocnění s rostoucí prevalencí, vysokou mortalitou a významným dopadem na kvalitu života pacientů i zdravotnický systém.

2–4 % populace v evropských zemích
v ČR odhadováno přes 250 000 **nemocných**.

Časté rehospitalizace

CHSS patří k nejčastějším příčinám hospitalizace u osob nad 65 let — vysoká ekonomická zátěž systému.

Vysoká mortalita

5letá mortalita srovnatelná s řadou onkologických diagnóz; výrazný negativní vliv na kvalitu života.

Role sestry v diagnostice srdečního selhání

Sestra je **prvním kontaktem s pacientem**

– její pozornost a systematický přístup rozhodují o rychlosti a kvalitě diagnostiky.

☒ Zachytit problém

- Dušnost
- Otoky dolních končetin
- Únava a snížená tolerance zátěže

☒ Sledovat stav

- KT, SF, SpO₂
- Aktuální hmotnost
- Trend změn v čase
- NYHA

☒ Diagnostika

- Laboratoř vč. BNP, NT-proBNP
- EKG
- 6 minutový test chůze (6MWT)

Role sestry – edukace pacienta

Cílená edukace je nejúčinnější nástroj **prevence dekompenzace**.
Sestra předává pacientovi znalosti i praktické dovednosti.

Pitný režim a strava

Omezení tekutin, omezení příjmu soli,
vyvážená strava podporující srdeční funkci

Léky

Správné užívání medikace,
důležitost adherence k předepsané léčbě

Self-monitoring

Vedení deníku hmotnosti, TK a příznaků
– základ včasné detekce zhoršení stavu

Kdy volat

Jasná kritéria pro kontaktování zdravotní péče
– nárůst hmotnosti, zhoršení dušnosti, otoky

Role sestry – self-monitoring pacienta

☒ Vitální funkce

Krevní tlak a srdeční frekvence – pravidelné měření a záznam

☒ Denní sledování hmotnosti

Nárůst ≥ 2 kg za 3 dny = varovný signál počínající dekompenzace

☒ Monitoring symptomů

- Dušnost
- Otoky DKK
- Únava
- Intolerance horizontály
- Pokles chuti k jídlu

Přínosy specializované sestry

Zapojení specializované sestry do péče o pacienty se srdečním selháním přináší prokazatelné výsledky.

Časnější diagnostika

Snížení hospitalizací

Úspora nákladů

Vyšší adherence k léčbě

Lepší kvalita života

Kazuistika – základní údaje

MUŽ, 56 LET

Diagnóza a průběh

- **Primodiagnóza 2022:** HFrEF na podkladě dilatační kardiomyopatie (DKMP)
- **5/2025 – 10/2025:** Opakované dekompenzace srdečního selhání s nutností hospitalizací
- Intravenózní terapie včetně inotropik
- Pro výrazné komorbidity **kontraindikován** k mechanické srdeční podpoře i transplantaci srdce

Ambulantní kontrola – leden 2026

Klinický nálezn

- Dušnost NYHA III
- Bez noční dušnosti, jeden polštář pod hlavou
- Zvýšená náplň krčních žil
- Ascites
- DKK bez otoků

Vitální parametry

- Hmotnost 105 kg
- TK (mmHg) 107/78

Klinický obraz svědčí pro přetrvávající kongesci.

Medikace – úprava léčby

Stávající medikace

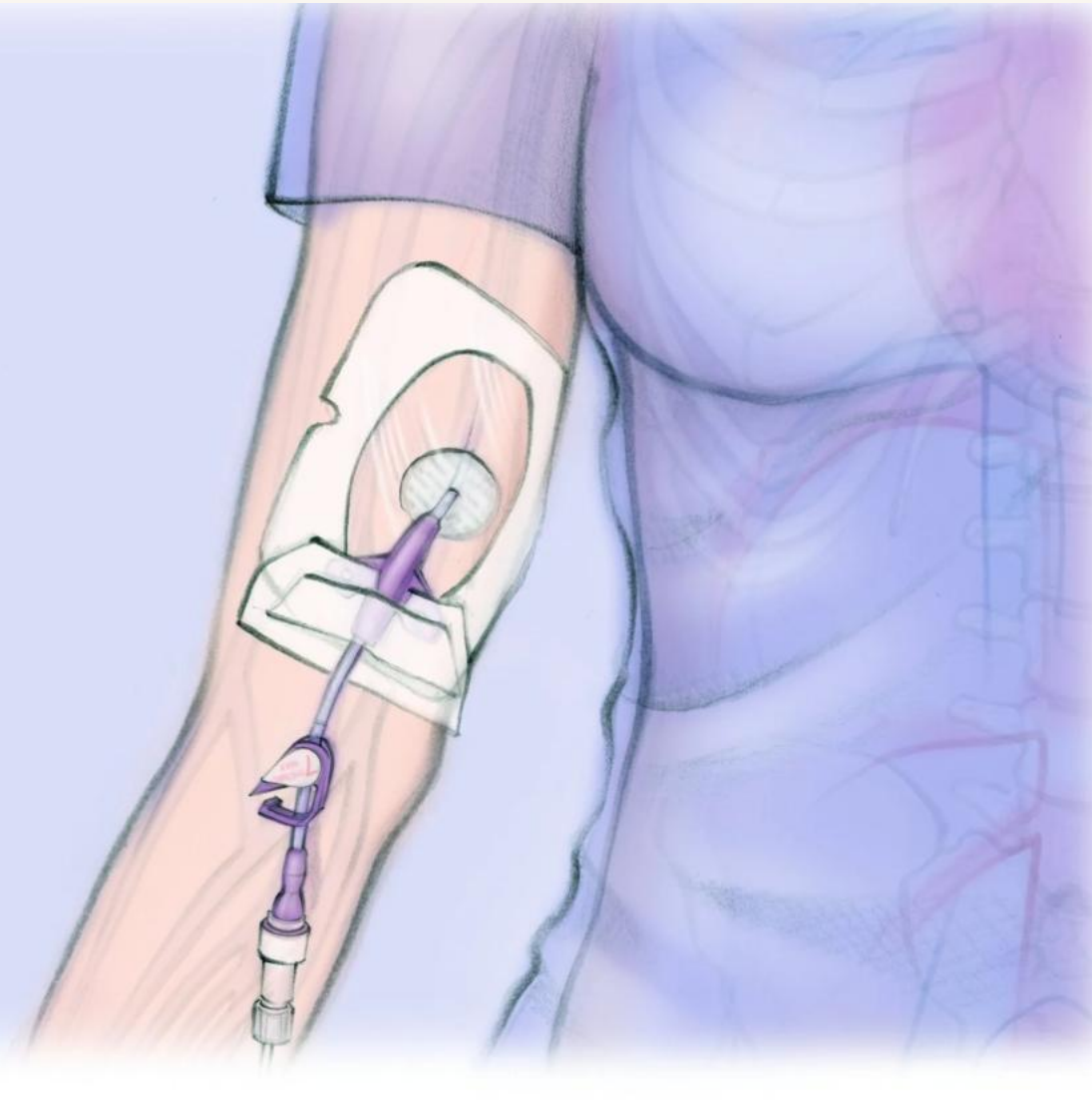
Lék	Dávka	Dávkování
Tritace	1,25 mg	1-0-0
Eliquis	5 mg	1-0-1
Concor	2,5 mg	1/2-0-0
Furorese	125 mg	1/2-1/2-0
Verospiron	25 mg	0-1-0
Kalnormin	1 g	1-0-1
Jardiance	10 mg	1-0-0

Navržené změny

- Verospiron → **Eplerenon** (pro gynekomastii)
- ACEi → **Entresto 24/26 mg** (malá dávka ARNI, 1/2-0-1/2)
- Navýšení diuretika: Furorese 125 mg → **1-1-0**

i Cílem úpravy je optimalizace dekongesce a zahájení léčby ARNI pro zlepšení prognózy.

Intenzivní ambulantní péče

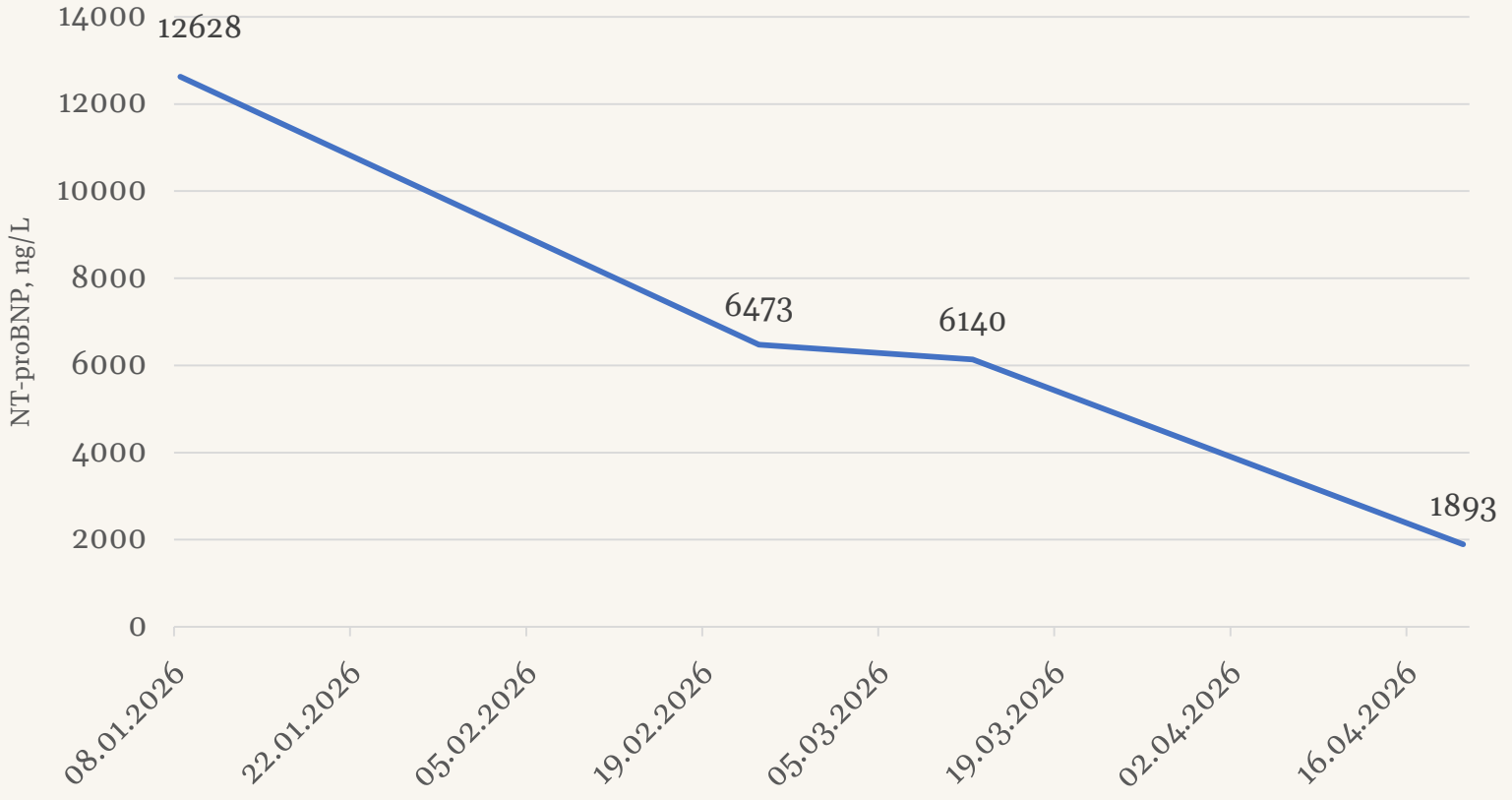

ZAVEDENÍ PICC 21. 1. 2026

Přetrvávající pravostranná srdeční insuficience si vyžádala eskalaci léčby bez nutnosti hospitalizace.

- **Zavedení PICC k zahájení intenzivní i.v. diuretické terapie**
- **Kontaktována domácí péče – i.v. furosemid pondělí a čtvrtek**
- **Vybavení pacienta materiálem a léky**
- **Opakovaná edukace o režimových opatřeních a hlášení změn stavu**
- **Pravidelná telefonická konzultace se sestrou**

Dynamika NT-proBNP

Kazuistika – závěr

Ambulantní parenterální léčba představuje efektivní a bezpečnou alternativu hospitalizace u selektovaných pacientů se srdečním selháním.

Nižší náklady

Výrazně nižší finanční zátěž pro zdravotní systém ve srovnání s lůžkovou péčí.

Kvalita života

Pacient zůstává v domácím prostředí, zachovává sociální vazby a autonomii.

Role sestry

Klíčová úloha specializované sestry v monitoraci, edukaci a koordinaci péče.

Závěr

Specializovaná sestra je nepostradatelným článkem moderní ambulantní péče o pacienty se srdečním selháním.

→ Identifikace rizik

Sestra včas rozpoznává symptomy dekompenzace a stratifikuje riziko pacienta.

→ Edukace a koordinace

Edukuje pacienta i rodinu a koordinuje multidisciplinární péči.

Certifikovaný kurz rozšiřuje kompetence sestry a umožňuje aktivní účast v diagnostickém a léčebném procesu.

□ Moderní péče o pacienty se srdečním selháním je bez specializované sestry nepředstavitelná.

Použité zdroje

Česká literatura a guidelines

- Česká kardiologická společnost – role sester v centrech HF (kardio-cz.cz)
- Ambulantní péče o nemocné s chronickým srdečním selháním – medicinapp.cz
- Edukace sestry v ambulanci srdečního selhání – kardio-cz.cz
- Medicína pro praxi – články o srdečním selhání
- Odborné ošetřovatelské publikace

Zahraniční zdroje

- Nursing assessment in heart failure – nursetogether.com
- Role of nurse in HF management – pmc.ncbi.nlm.nih.gov
- **ESC Guidelines for Heart Failure** (2021 + aktualizace 2023)
- [HF Stats - Heart Failure Statistics - HFSA.org](http://HFStats.org)
- ChatGPT (OpenAI), 2026

Děkuji za pozornost